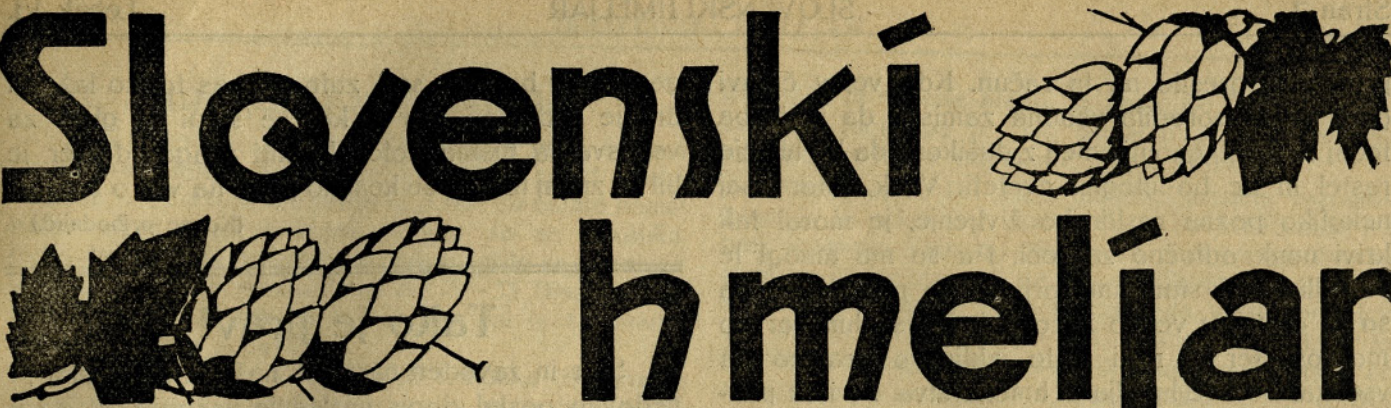

Slovenski hmeljar

Prvi slovenski strokovni list za hmeljarstvo

Izhaja štirinajstdnevno ♦ Naročnina Din 20.—, za inozemstvo Din 50.—; posamezna številka Din 2.— ♦ Uredništvo in uprava: Celje, Cankarjeva ul. 4, telefon 176

Leto VI

Celje, dne 18. januarja 1935

Štev. 1

Letos mora biti boljše

Že ko smo pisali o hmeljski sezoni 1934, smo omenili, da je bil eden glavnih vzrokov klavrnemu poteku tudi v tem, da pridelek glede kakovosti in zlasti glede barve in bil najboljši. Obljubili smo tudi že tedaj, da se bomo o barvi ter množini in kakovosti pridelka še podrobneje pomenili. Sma-tramo namreč nujno potrebnim ugotoviti vzrok tej brez dvoma izredno nepovoljni letini ter pokazati na storjene napake, da se jih v bodoče lahko varujemo in si na ta način slično slabe sezone prihramo.

Ako pazljivo preotrimo razvoj hmeljske rastline v prošlem letu, prav lahko ugotovimo, da je bil nekam abnormalen, toda ne samo pri nas, marveč povsod, kjer se prideluje žlahtni hmelj. Več kot dva meseca predčasno cvetenje je bil gotovo v takem obsegu dosedaj neznan pojav v hmeljarstvu. O tem, kaj je bilo vzrok temu nenavadnemu pojavu, smo že pisali dovolj. Pričelo pa je to predčasno cvetenje najprej pri nas, že prav kmalu v maju, potem pa polagoma v večjem ali manjšem obsegu tudi drugod. Povsod se je računalo, da bo posledica tega nenavnega pojava izredno pičel pridelek. Pa ni bil. Po starem pregovoru, da avgust dá ali vzame hmelj, so se prav zadnji čas nasadi povsod popravili in pridelek, sicer zelo različen, je bil v splošnem glede množine srednji. Tudi glede kakovosti je hmelj drugod, predvsem na Češko-slovaškem in v Nemčiji, še precej zadovoljil; sicer je bilo blago nekoliko lahko, vendar v barvi razmeroma dobro. Pri nas pa je bilo slabše. Pridelali smo razmeroma dovolj blaga, ki tudi glede kakovosti sicer ni bilo preslabo, le v barvi je komaj 30% res popolnoma odgovarjalo, ostalo pa slabše in deloma celó prav slabo. In vendar bi bili, iz-

vzemši nasade, ki jih je oklestila toča, vkljub abnormalnemu predčasnemu cvetenju vendar lahko pridelali tudi v barvi razmeroma precej boljše blago. Brez dvoma smo namreč v tem oziru mnogo zakrivali tudi sami.

Že pri obrezovanju hmelja smo nekoliko grešili. Radi abnormalno zgodnje spomladi smo namreč mnoge nasade obrezali prezgodaj in vprav ti so najprej cveteli, najprej zaključili vegetacijo in dali večinoma glede množine bolj pičel in tudi glede kakovosti le slabši pridelek. Svoj čas se je obrezovanje hmelja na široko razpravljalo v našem listu ter so nekateri zagovarjali bolj zgodnjo, drugi zopet bolj pozno rez. Tudi o jesenskem obrezovanju je bilo govora. Že takrat smo ugotovili, da se jesensko obrezovanje pri nas v splošnem ne priporoča. Spomladi pa se obnese včasih bolje zgodnja, včasih pa zopet bolj pozna rez, kakor je pač vreme pozneje tekom vegetacije. Ker pa tega nihče ne ve naprej, je najbolje ubrali srednjo pot in je ne prezgodnja pa tudi ne prepozna rez — konec marca in v aprilu — najbolj zanesljiva. Letos pa je zgodnja pomlad marsikoga premotila, da je hmelj izredno zgodaj obrezal, pa se je na lastne oči prepričal, da se prezgodnja rez pač le slabo obnese.

Pri gnojenju tudi nismo ravnali vedno prav. Vera v dobro ceno je marsikoga zapeljala, da si je prizadeval pridelati le čim več blaga in da je pri tem pozabil na kakovost. Preobilo gnojenje z dušikom že jeseni in potem zopet spomladi ni bilo redko. Mnogi nasadi so dobili na ta način več kot dovolj dušika, ki dela rastlino mehkužno, premalo pa apna in kalija, ki krepí rastlino ter jo napravi bolj odporno proti raznim boleznim in škodljivcem, prav posebno še proti peronospori. Celó tedaj še, ko je hmelj že predčasno cvetel, se

je mnogo grešilo na ta račun. Kdo ve, v čigavi glavi se je porodila usodna zamisel, da je treba tedaj čim bolj gnojiti hmelj z dušikom, da bo hitreje rasel in ne bo utegnil cveteti. Vsak, kdor vsaj nekoliko pozna rastlinsko življenje, je moral tak krivi nauk odločno zavreči. Pa so mu mnogi le nasedli in to stari hmeljarji, ki so prepričani, da so že davno z veliko žlico pojedli vso hmeljarsko modrost ter si radi laste izključno pravico na vse, kar se tiče hmelja in hmeljarstva. Že itak pregnojene nasade so še zasipali s čilskim solitrom, da je ponekod le radi tega že počelo rumeneti in odpadati listje. Cvetenja pa seveda niso ustavili, pač pa je na do skrajnosti pomehkuženi in prav nič več odporni rastlini imela peronospora lahko delo in pridelano blago je bilo v barvi vse prej kot pa gladko zeleno.

Potem pa nam je vreme v teku vegetacije nagajalo kakor že davno ne. V prvi pomladi smo imeli toplo kakor poleti, pozneje pa so se menjavali hladni in soparni dnevi z izdatnimi padavinami, ko bi bili potrebovali bolj stalno toplo in suho vreme. Pogoji za normalni razvoj hmeljske rastline so bili torej izredno nepovoljni, pač pa prav ugodni za razvoj peronospore in vprav ta je v preteklem letu dala pošteno po grbi končno le tudi nam.

Ni še mnogo let, ko so zopet vprav tisti stari hmeljarji še obsojali na križ vsakogar, ki se je predrznil trditi, da napada peronospora tudi naš hmelj; nesmiselno so proglašali savinjski golding za imun, t. j. docela odporen in neobčutljiv za peronosporo. Naš list je seveda takoj, ko je pričel izhajati, odločno nastopil proti tej nesmiselni trditvi in poudaril, da imunitete proti peronospori sploh ni, pač pa je nekatera vrsta bolj občutljiva in druga zopet manj, končno pa se bo peronospora prilagodila vsem ter bo hmeljarstvo brez škropilnice in bakreno-apnene brozge prav tako nemogoče, kakor je že vinogradništvo. Naš list kakor tudi njegov urednik usmerno je ponovno prosil in rotil hmeljarje, naj redno vsako leto škropijo hmelj dva- do trikrat zaščitno z bakreno-apneno brozgo, da čim dalje zadržimo to hudo šibo daleč od naših nasadov; ponovno smo lahko slišali in čitali, da je peronospora že dala po glavi Nemcem ter da bo prej ali slej tudi češkim hmeljarjem, ki so tudi nekaj časa šarili z imuniteto svojega semšaka, in prav gotovo tudi nam. Pa se za vsa svarila nismo dosti zmenili in škodoželjno celó uživali tedaj, ko je peronospora leto za letom osmodila hmelj na Češkoslovaškem, da ni od-

govarjal v barvi in smo zato pri nas toliko laže in dražje prodajali. No in ker se slepi in gluhi za vsa svarila nismo hoteli braniti vraga, dokler je bil še zunaj hiše, smo končno prišli na vrsto tudi mi.

(Konec prihodnjič.)

Tako je prav!

Star in zaveden naročnik našega lista nam je nedavno poslal dopis naslednje vsebine, ki ga v celoti priobčujemo:

»Po zaključku letošnje hmeljske sezone čutim res srčno potrebo, da se Vam zahvalim za odlična navodila v listu, ki so mi omogočila pridelati tudi letos prvovrstno blago. Konec marca sem hmelj obrezal in potem hmeljišče točno po Vaših navodilih gnojil z umetnimi gnojili ter tudi škropil hmelj v kobule z bakreno-apneno brozgo. Pridetek je bil glede množine in kakovosti popolnoma zadovoljiv in sem ga prav lahko prodal po 40 Din za kg. Sosedje so se naravnost čudili lepemu stanju mojega hmeljišča in prav tako kupci lepemu pridelku. V znak zahvale prilagam 100 Din za fiskovni sklad lista. S prisrčnimi pozdravi Vaš vedno udani I. I.«

Tako je torej prav. Prvič je namreč prav, da hmeljar ne čita samo strokovni listi, temveč se po njegovih navodilih tudi ravna, drugič pa je prav tudi, da po doseženem uspehu prizna zasluge listemu, ki mu grede ter se mu izkaže tudi hvaležnega.

Razno

Belgija največ hmelja uvaža, saj je letos že do konca oktobra uvozila skupno 18.815 stotov hmelja in sicer največ iz Češkoslovaške, namreč 7219 stotov, potem iz Nemčije 6100, Francije 2620, Poljske 975, Jugoslavije 571 in Anglije 387 stotov. Kdo ve, pod kakim imenom se je še uvažal naš hmelj v Belgijo, ker šlo ga je tja še precej nad 571 stotov.

Hmelj v Avstraliji. V Novi Zelandiji se je hmeljarstvo zopet rajširilo, ker so se izgledi za vnovčenje pridelka močno izboljšali. V gospodarskem letu 1932/33 (1. 4. 1932 — 31. 3. 1933) je Nova Zelandija izvozila 1596 stotov in v letu 1933/34 že 1936 stotov hmelja, predvsem slabšega, ker boljšega pokupijo vsega domače pivovarne v Tasmaniji in Viktoriji. Ako bo šlo tako naprej, bodo kmalu svetovna tržišča morala bolj resno računati tudi z avstralskim, t. j. novozelandskim hmeljem.

V Rumuniji so navarili v letu 1933/34 v 37 pivovarneh skupno 341.612 hl piva proti 348.968 hl v 38 pivovarneh v prejšnjem letu, torej 2% manj.

V Angliji je znašala produkcija piva v letu 1933/34 skupno (Britanija, Irska in Škotska) 25.000.000 hl, dočim v prejšnjem letu le 24.600.000 hl.

Pristopajte k hmeljarski prodajni zadrugi!

Hmeljarska poročila

Savinjska dolina: Deloma že med, še bolj pa po praznikih je postalo povpraševanje zopet živahnejše in je bilo tudi več prometa. Cene so ostale nominalno sicer nespremenjene, vendar so se nekoliko okrepile zlasti za drugovrstno blago. Tržilo se je največ srednji in dobro srednji hmelj po 20–35 Din, pa tudi slabši po 10–20 Din za kg. Zadnje dni je zanimanje zopet nekoliko popustilo.

Vojvodina: V kupčiji je nekoliko živahnejše zanimanje po nespremenjenih cenah in je tudi nekaj več prometa.

Češkoslovaška: Pri precej živahnem povpraševanju so se cene nadalje učvrstile, pa tudi dvignile in lanski žateški pridelek notira sedaj 76 do 82 Din za kg ter izpod 76 Din ni mogoče dobiti več nobenega blaga. Kupuje se za tu- in inozemski račun in je bilo zopet več prometa tako iz druge kakor tudi še iz prve roke. Znamkovanih je bilo doslej 44.357 stotov žateškega pridelka 1934. Tudi v Uštčku in Roudnici je povpraševanje postalo zopet živahnejše in se plačuje 58–66 Din za kg. Zaloge so se zmanjšale in so že prav pičle.

Nemčija: Dočim je bilo med prazniki na tržišču skoro popolno zatišje, je po praznikih takoj zopet oživel zanimanje in povpraševanje. Sicer pa se računa, da trgovina potreb izvoza še nima kritih in da potrebuje v ta namen še znatnejše množine hmelja. Tudi za domačo porabo se še vedno nekaj kupuje ter plačuje Hallertau po 91–105 Din, Tettnang po 102–104 Din, Aischgrund po 79 Din, gorski (Hersbruck) po 72 do 81 Din, Rheinpfalz po 58 Din in Württemberg po 56 Din za kg. Zaključna tendenca je bila živahna in cene z ozirom na že močno izčrpane zaloge prav čvrste. Za starejše letnike pa ni bilo zanimanja, vendar je bilo tudi prodanih nekaj bal po 54–56 Din za kg.

Francija: Tržišče je razmeroma zelo mirno in je prometa prav malo. Vkljub slabemu zanimanju in povpraševanju pa se cene drže in se je zadnji čas plačevalo po 47–49 Din za kg. Sicer pa je lanski pridelek že docela razprodan in je le težko, zlasti iz prve roke, najti še semtertja kako partijo.

Poljska: Z novim letom je tudi v hmeljski kupčiji zopet oživel zanimanje in povpraševanje. Sicer pa so se zaloge v prvi roki že močno skrčile in je sploh še na razpolago v prvi vrsti le slabše blago, za katero se plačuje 13–17 Din, dočim se za najboljšo blago doseže 36 Din in iz druge roke izjemoma celo do 50 Din za kg. Kupuje se predvsem za inozemski račun.

Belgija: Razpoloženje na tržišču je razmeroma mirno in lanski pridelek notira Doperinghe 25 Din ter Alost 27 Din za kg. Vkljub mirnemu razpoloženju pa je zaključna tendenca čvrsta.

Anglija: Po praznikih je postalo zanimanje in povpraševanje živahnejše in je kupčija močno oživela. Plačuje se po 13–57 Din za kg in sicer za Ia 56 do 57 Din, za IIa 45–51 Din, za IIIa 40–44 Din, za IVa 31 do 34 Din, za Va 23–26 Din ter za VIa 18 Din za kg, povprečna cena pa je nekako 39 Din. S cenami pa niso zadovoljni niti producenti niti kupci in se trži zaenkrat

le slabše in cenejše blago, za najboljše pa ni povpraševanja. Sicer pa je bilo prometa precej. Za inozemske hmelje je zanimanje precej popustilo.

Amerika: Pri sicer nadalje mirnem razpoloženju je le nekaj več zanimanja in povpraševanja ter tudi prometa. Zato so tudi cene razmeroma čvrste, zlasti za boljše blago, ki se največ trži, dočim za slabše sploh ni zanimanja. Tako notira seda lanski pridelek 14–20 Din, predlanski 11–14 Din, letnik 1932 pa 9 do 11 Din in starejši letniki o–8 Din, inozemski hmelj že zacarinjen pa lanski 92–105 Din, predlanski 52–65 Din in letnik 1932 ter starejši pa 21–44 Din. Hmeljarji so postali zopet bolj nepopustljivi ter dosežejo že boljše cene; tako se plačuje sedaj iz prve roke za Oregon 8–12 Din, Yakima 9–11 Din in drugovrstni Mendocino 7–8 Din za kg. Za inozemski hmelj pa je zanimanje nekoliko popustilo in je le razmeroma malo prometa. — Med hmeljarji se opaža močno gibanje za zaščito stanovskih interesov. Zahteva se omejitev nasadov, maksimiranje produkcije, določitev minimalnih cen in financiranje obiranja, skratka zajamčenje rentabilite. Zdi se pa, da bo iz vsega tega prišlo končno le do omejitve nasadov, ker ostalih zahtev menda ne bo mogoče uresničiti.

Najvišje cene, plačane zadnji čas za 1 kg najboljšega hmelja raznih provenienc, so bile naslednje:

Nemčija (Hallertau)	102 Din
Češkoslovaška (Žatec)	80 Din
Anglija (Golding)	54 Din
Francija (alzaški)	47 Din
Jugoslavija (savinjski)	36 Din
Poljska (wolinjski)	33 Din
Belgija (Alost)	26 Din
Amerika (Oregon)	20 Din

Vse cene na inozemskih trgih so preračunane po pariteti v dirichu.

Splošno: Računa se, da potrebe izvoza še vedno niso krite in da bo kupčija še trajala.

Preglejte in upoštevajte oglase!

Za razvedrilo

Nemogoče.

Neki trgovec je pisal tovarni: »Blago sprejel, sem zelo zadovoljen, prosim za drugo pošiljatev.«

Tovarna je odgovorila: »Druga pošiljatev sledi, čim plačate prvo.«

Na to je trgovec odgovoril: »Obžalujem, tako dolgo ne morem čakati.«

Temu treba se privaditi.

Gospod Močerad si pusti od neke vedeževalke prerokovati bodočnost.

»Do petdesetega leta boste trpeli pomanjkanje denarja,« pravi vedeževalka.

»No,« odgovori gospod Močerad, »in kaj potem?«

»Potem, no, potem se boste pa na to privadili!«

Zbirajte in prispevajte v tiskovni sklad!

Kmetje, meščani, trgovci, obrtniki!

Zavarovalnica slovenskega ljudstva je le Vzajemna zavarovalnica v Ljubljani

Zavaruje:

1. proti požaru, strelji in plinski razstrelbi: poslopja vsake vrste, dograjena pa tudi med gradnjo, vse premičnine, pohištvo, zvonove, poljske pridelke, **hmelj**, žito, krmo itd.;
2. proti razbitju in razpokam: zvonove, steklo;
3. v življenjskem oddelku: na doživetje in smrt, otroške dote, rentna in ljudska zavarovanja v vseh kombinacijah in posmrtninsko zavarovanje »KARITAS«;
4. sprejema nezgodna zavarovanja poedincev, društev, kolektivna delavska zavarovanja, potovalna zavarovanja, zavarovanja šoferjev, potnikov v avtu, zavarovanja zakonite dolžnosti jamstva v vseh oblikah, zavarovanja avtomobilov zoper poškodbo, požar in tatvino.

Za vsa pojasnila in nasvete v zavarovalnih zadevah se obračajte le na naše krajevne poverjenike po župnijah ter

v Celju

na podružnico Vzajemne zavarovalnice, palača Ljudske posojilnice, Vodnikova ulica 2, in

v Mariboru

na gosp. Franja Žebota, glavnega zastopnika Vzajemne zavarovalnice, Loška ulica šte. 10.

Naročajte, čitajte, priporočajte in razširjajte prvi slovenski in prvi hmeljarsko-strokovni list v državi

SLOVENSKI HMELJAR

Zbirajte in prispevajte za tiskovni sklad, da se list še bolj razmahne in mu v sezoni omogočite tudi čim več posebnih izdaj!

Sprejema hranilne vloge in jih obrestuje najbolje. Denar je pri njej naložen popolnoma varno. Za hranilne vloge jamči poleg rezerv in hiš nad 5000 članov-posestnikov z vsem svojim premoženjem

Ljudska posojilnica v Celju

v novi, lastni palači

registrovana zadruga z neomejeno zavezo

na voglu Kralja Petra ceste in Vodnikove ulice